

„Iskolám, bölcs inspirátorom!” Új könyv a 210 éves Nyíregyházi Evangélikus Kossuth Lajos Gimnáziumról

Az *Iskolám, bölcs inspirátorom!* című kötet a szerző, Bánszki István líraian vallomássos, lélekemelő köszöntőjével indított összeállítás. Elmélyült ismereteket közlő, fontos dokumentáció a Kossuth Lajos Evangélikus Gimnázium múltjáról, tanáiról, diákjairól, élezzemléteiről, oktatási-nevelési céljairól. Mindarról, amit Bánszki ehhez az intézményhez kötődően, mint a legendás Alma Mater egykori diákja, majd 1992-től 1999-ig, nyugdíjba vonulásáig, mint a patinás gimnázium igazgatója megélt, és fontosnak tartott megörökíteni.

A múltidéző *Hittel, bizalommal az ősi Gimnáziumban* című tömör történeti visszapillantásában az 1806-os alapítás évének kiemelése mellett más, köztük sorsfordító dátumokra hívja fel a figyelmet. Így az egyházi iskola 1948-ban bekövetkezett államosítására, az 1992-es évre, amikor az intézmény visszakerült az evangélikus gyülekezet tulajdonába.

A *felejthetetlen „Kossuth” tanúságtéveői, életető literátorai* gazdag adatanyagánál érdemes ráérősebben elidőzni. Ebben az oktatási, nevelési célok megvalósulásának értékképző eredményeit bizonyítandó, egyrészt az emblematisz tanáregyéniségek, másrészt a tudományok, művészetek terén később sikeres pályát futott diákok arcképcsarnokát mutatja be.

**210 éves
a város első GIMNÁZIUMA**

**Nyíregyházi Evangélikus
Kossuth Lajos Gimnázium**

A tiszteletreméltó személyek sorából néhány kiragadott név. Vietórisz József, aki az iskola tanára, majd igazgatója, filológus, költő, közéleti munkásságával is beírta nevét az annalesekbe. Porubszky Pál egy személyben volt tanár, az ifjúsági könyvtár és az önképzőkör vezetője, a Bessenyei szobor felállításának szervezője, továbbá ő indította el írói pályáján Krúdy Gyulát. Belohorszky Ferenc tanár, Bessenyei-kutató, a Szabolcsi Szemle alapító szerkesztője. Sziklay László

tanárkodása mellett irodalomtörténész-ként tanulmányokkal, könyvkritikákkal gyakori szerzője volt a Szabolcsi Szemlének. A fiatalabb tanár-nemzedékbeliek közül említeni meg kell Katona Béla irodalomtörténészt, a későbbiekben főiskolai oktatót, a táj irodalom többkötetes szerzőjét, Krúdy-kutatót. Bachát László nyelvészt, később főiskolai tanszékvezetőt.

A diákok között vannak, akik sokra vitték, megbecsülést, hírnevet szerezve hálták meg, igazolták vissza a Kossuth szellempallérozó műhelyének éltető erejét. Szalay Sándor Kossuth- és Állami-díjas tudós, a hazai kísérleti atomfizikai kutatások úttörője. Bernáth Zoltán tanácsvezető bíró, literátor, a Szabolcsi Öregdiákok Társaságának elnöke. Margócsy József irodalomtörténész, a nyíregyházi Bessenyei György Tanárképző Főiskola főigazgatója. Rákos Sándor Kossuth-díjas költő, műfordító. Bory Zsolt költő, könyvtári főmunkatárs. Sipkay Barna, József Attila-díjas regény- és drámaíró. Debreczeni Tibor, a Magyar Drámapedagógiai Társaság alapító elnöke. Ratkó József József Attila-díjas költő, drámaíró, műfordító, könyvtáros. Balczó András, az öttusa sport olimpiai bajnoka. A már említett klasszikussá vált írónk: Krúdy Gyula.

A fentiek munkásságának megismerését erősítik a színes nyomdatechnikával kiemelt háttér-információk (köteteikről címlapfotók, szemelvények, a Nyírség

literátoraitól vett szállóigévé vált bölcsesetek, korabeli sajtóközlések). Ez a szerkesztési mód megjeleníti, élővé teszi a személyiségképet. A kötet sokoldalúan tájékoztat a „régmúltról”, valamint az 1992-től az Evangélikus Egyház kötelekébe visszakerült gimnázium megújodási korszakának több fontos eseményéről. Több olyan, a politikai, szemléleti irányváltással összefüggő kérdésről, melyek jótékonyan hatottak a Kossuthban folyó oktatás tartalmára, s új szint hoztak a gimnázium társadalmi-kulturális kapcsolatépítési törekvéseiben (Iskolamúzeum, Bessenyei Társaság és más kezdeményezések.)

Bánszki István az általa követett vezérelvek – keresztény életszemlélet, korszerű tudomány és erkölcsi tartás – jegyében adta közre mostani munkáját. Az *Iskolám, bölcs inspirátorom!* sűrű szövetű, információkban gazdag, olvasmányos kötet. Alapvonulatában őrizi az iskolai évkönyv típusú kiadványok jellegét, ugyanakkor a már említett szerkesztési módban, kitágítva a történeti időhatárokat, „in spiritualibus” jól szolgálja a gimnázium szellemiségének jobb megismerését.

BÁNSZKI ISTVÁN: *Iskolám, bölcs inspirátorom!* Válogatás az 1806-ban alapított Nyíregyházi Evangélikus Kossuth Lajos Gimnázium tanárainak és diákjainak tudományos, szépirodalmi és közéleti műveiből. Nyíregyháza, 2016, Nyíregyházi Evangélikus Kossuth Lajos Gimnázium, 105 p.

FUTAKY LÁSZLÓ